

Dažniausiai daromos klaidos viešuosiuose pirkimuose

Pirmoji klaida, kad tiekėjai nepilnai išnagrinėja visus pirkimo dokumentus. Susipažinti būtina su visais CVP IS pateiktais pirkimo procedūros metu dokumentais, t. y. su pirkimo sąlygomis bei pirkimo sąlygų priedais (pasiūlymo forma, techninė specifikacija, sutarties projektu ir kt. pateiktais dokumentais).

Labai svarbu įsidėmėti, kad laimėjęs viešąjį pirkimą tiekėjas, kuris yra pakviestas sudaryti sutartį, prie pirkimo dokumentų pridėto sutarties projekto nuostatų keisti/tikslinti ar papildyti negalės, todėl reikia įsitikinti, kad pirkimo dokumentuose nustatyti reikalavimai ir sąlygos yra tinkami ir įgyvendinami.

Atkreipiame dėmesį, kad iš tiekėjo laimėjusio viešąjį pirkimą ir nusprendusio atsisakyti sudaryti pirkimo sutartį perkančioji organizacija gali pareikalauti atlyginti pirkimo vykdytojo nuostolius.

Antra nemažiau svarbi klaida, kad tiekėjai delsia išnagrinėti pirkimo dokumentus ir atsiradus neaiškumui bei klausimams laiku jų nepateikia, nesiaiškina pirkimo sąlygų. Jeigu pirkimo dokumentai neaiškūs, naudojantis CVP IS priemonėmis, tiekėjai turi teikti klausimus, prašyti, kad pirkimo vykdytojas juos paaiškintų, patikslintų. Prieš teikiant paklausimus dėl pirkimo sąlygų pirmiausia tiekėjai turi susipažinti su visais pirkimo dokumentais ir tik neradę atsakymų į turimus klausimus, klausiti perkančiosios organizacijos. Perkančiosios organizacijos pareiga atsakyti į visus laiku pateiktus klausimus.

Jeigu kuri nors pirkimo dokumentų sąlyga yra neaiški, neaišku, kas turima omenyje, reikia papildomos informacijos, kad galėtumėte parengti pasiūlymą – iš karto teikite klausimą pirkimo vykdytojui. Atsiminkite, kad visi pirkimo dokumentai (įskaitant ir pirkimo metu pateikti atsakymai bei patikslinimai) taps pirkimo sutarties sudėtinė dalimi ir juose nustatytomis sąlygomis taip pat privalėsite vadovautis vykdydami sutartį. Tiekėjai klausdami turi stengtis pateikti kuo aiškesnį klausimą, kad pirkimo vykdytojais galėtų pateikti kuo išsamesnį ir tikslesnį atsakymą.

Trečioji klaida, kad tiekėjai nesilaiko pirkimo sąlygose nustatytų terminų. Tiekėjai pateikti klausimus turi nustatyti tam tikrą terminą, terminai prašymams paaiškinti, patikslinti pirkimo dokumentus yra nurodomi pirkimo sąlygose ir jų būtina laikytis.

Dažnu atveju tiekėjai pradeda rengti pasiūlymus paskutinę minutę ir tik tada pradeda nagrinėti pirkimo dokumentus, tuomet susiduria su neaiškumais, kyla įvairūs klausimai, tačiau terminai klausiti yra pasibaigę. Pabrėžiame, kad perkančioji organizacija į vėliau pateiktus klausimus gali neatsakinėti.

Dar viena pasitaikanti klaida, tai yra, kai tiekėjai su pasiūlymu teikia, kokius tik įmanoma/netinkamus dokumentus net nesigilindami, ko prašo perkančioji organizacija arba teikdami pasiūlymą, o su juo ne pridėda/prisega jokių dokumentų.

Svarbu skaityti pirkimo dokumentus ir teikti tik tokius dokumentus, kokių prašo perkančioji organizacija, o nesudėti visus įmanomus dokumentus ir palikti pačiai perkančiajai organizacijai atsirinkti, kokie dokumentai reikalingi, nes tai labai išilgina pasiūlymų vertinimo procedūras, o taip pat gaištamasi tiekėjų ir perkančiosios laikas.

Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu su pasiūlymu prašoma pateikti pvz. prekės atitiktą įrodančius dokumentus, o tiekėjas teikdamas pasiūlymą jų nepateikia, vėliau tiekėjas neturi galimybės pateikti šių dokumentų ir perkančioji organizacija tiekėjo pasiūlymą gali/privalės atmesti, kaip neatitinkantį nustatytų reikalavimų.

Šiuo klausimu pasisakęs ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 18 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-234-469/2018 „Jeigu tiekėjo iš pradžių pateikta techninė dokumentacija nepagrindžia atitikties techninės specifikacijos reikalavimams, vėliau tiekėjui negali būti leidžiama pateikti dokumentus, kurie netinkamą pasiūlymą darytų tinkamą. Tokios išvados nepaneigia aplinkybė, kad ši techninė informacija egzistavo ir anksčiau, t. y. reikalaujamus parametrus ieškovės siūlomas įrenginys atitinka ir, jei atitinkami dokumentai būtų buvę pateikti iš pradžių, pasiūlymas būtų neatmestas“

Kitas svarbus dalykas, tai kad dokumentus reikia teikti laikantis pirkimo sąlygose nustatytų reikalavimų, t. y. pvz., pasirašyti pasiūlymus el. parašu, pateikti vertimus prie dokumentų pateiktų originalo kalba, jeigu pirkimo dokumentuose nustatyti tokie reikalavimai. Perkančioji organizacija vertindama pasiūlymus turi laikytis savo nustatytų sąlygų ir po pasiūlymo pateikimo termino jų keisti negali.

Ir paskutinė klaida į kurią reikia atkreipti dėmesį, t. y. neteisingas pasiūlymo formos užpildymas. Dažnai tiekėjai pildydami pasiūlymo formą nenurodo visos pasiūlymo formoje informacijos, kurios prašo perkančioji organizacija arba savavališkai pakoreguoja pasiūlymo formą.

Tiekėjai negali savarankiškai/arba savavališkai koreguoti pasiūlymo formos, jeigu mano, kad perkančioji organizacija rengdama pasiūlymo formą galimai padarė klaidą, laiku turi kreiptis į pirkimo vykdytoją su prašymu patikslinti pirkimo/pasiūlymo formą. Tokie savarankiški pasiūlymų koregavimai gali lemti pasiūlymo atmetimą.

Dažniausiai daromos klaidos pildant pasiūlymą yra šios:

Nepateikiama visa prašoma informacija, pvz. perkančioji organizacija prašo nurodyti ar tiekėjas turi kolegialus valdymo ir (ar) priežiūros organus, tačiau tiekėjai dažniausia pildydami pasiūlymą šią vietą praleidžią ir nieko nenurodo. Perkančioji organizacija vertindama pasiūlymus turi papildomai aiškintis dėl šios informacijos. Tiekėjai pildydami perkančiosios organizacijos pateiktą pasiūlymo formą ją užpildo neteisingai, pvz. tiekėjai dažnai sumaišo / neteisingai nurodo ūkio subjektus ir subtiekejus.

Ūkio subjektai, kurio pajėgumais remiamasi – tiekėjo pirkimo sutarties vykdymui pasitelkiamas trečiasis asmuo, kurio kvalifikacija tiekėjas remiasi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus.

Subtiekejus – Subtiekejais nėra laikomi ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi pagal VPĮ 49 straipsnį, jeigu šie tik vykdo sutartines tiekėjo prievoles, tačiau tiekėjas nesiremia jų pajėgumais, pagal VPĮ 49 straipsnį, kad atitiktų perkančiosios organizacijos keliamus kvalifikacijos reikalavimus.

Taip pat pasiūlyme pasitaiko aritmetinių klaidų. Nors aritmetines klaidas galima taisyti, tačiau tai padaryti ne visada pavyksta. Laikykitės apvalinimo taisyklių. Dažnai kainos apskaičiavimo klaidų atsiranda skaičiuojant excel skaičiuokle. Prieš teikiant pasiūlymą patikrinkite savo pasiūlymo kainų sandaugas skaičiuotuvu.